

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор

/ В.В. Стибель /

(наказ № 17 від 30 червня 2020 р.)

{Із змінами і доповненнями наказ № 216 від 30.09.2021р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН У ЛЬВІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО

УХВАЛЕНО

Вченою радою Університету
протокол № 3 від 25.06.2020
{Із змінами і доповненнями згідно
із рішенням Вченої ради
протокол № 6 від 30.09.2021}

Львів – 2020

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (далі – Положення) розроблено відповідності до:
- ст. 62 п. 1 абз. 15 вимог Закону України «Про вищу освіту», що визначає права осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти;
 - наказу Міністерства освіти і науки України від 26 січня 2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» та листа МОН України від 13.03.2015 № 1/9-126, які визначають, що вибіркові дисципліни навчального плану включають перелік дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу та професійно-орієнтованих дисциплін на вибір для певної спеціальності;
 - інших (чинних) нормативно-правових актів та документів України.
- 1.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти, або вибіркові навчальні дисципліни, – це дисципліни, які вводяться у закладах вищої освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективного використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.
- 1.3. Нормативний зміст освітньої програми з будь-якої спеціальності визначається стандартом вищої освіти, а блок вільного вибору – навчально-методичними комісіями спеціальностей.
- 1.4. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за освітніми програмами, що визначають характер майбутньої діяльності; ефективного використання можливостей університету, сприяють академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам.
- 1.5. Дисципліни вільного вибору обираються здобувачами вищої освіти при формуванні індивідуального навчального плану. Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу індивідуальний навчальний план студента (ІНПС) є основним робочим документом студента.
- 1.6. Здобувачі вищої освіти мають право обрати вибіркові навчальні дисципліни із запропонованого переліку із будь-якої освітньої програми, які відповідають необхідному обсягу кредитів та

викладаються у відповідному - осінньому або весняному - семестрі. Якщо студент обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль.

1.7. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору студента для конкретного семестру вказана в навчальному плані.

2. Вимоги та порядок формування переліку дисциплін вибіркової складової

У Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького (далі – Університет) визначено наступні загальні підходи до формування вибіркового переліку дисциплін.

2.1. Здобувачем вищої освіти вибір навчальних дисциплін здійснюється у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить **не менш як 25 %** загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

2.2. Обсяг дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти становить **не менше 3 кредитів ЄКТС (90 годин)**. Для дисциплін, що пропонуються у вибіркового блоці не рекомендується передбачати курсові роботи (проекти).

2.3. До переліку вибіркового переліку дисциплін включаються дисципліни, які пройшли обговорення і були рекомендовані кафедрами, методичною комісією спеціальності, навчально-методичною радою факультету та затверджені вченою радою факультету.

2.4. Процедура формування переліку вибіркового переліку дисциплін передбачає такі етапи:

2.4.1. вибіркового переліку дисциплін (блоки вибіркового переліку дисциплін), які передбачені відповідною освітньою програмою та навчальним планом, подаються службовою запискою завідувача кафедри на ім'я голови навчально-методичної комісії спеціальності;

2.4.2. кафедри, за якими закріплені вибіркового переліку дисципліни, щорічно до 31 грудня поточного року готують довідкові інформаційні матеріали щодо змісту кожної вибіркового переліку дисципліни.

- 2.5. Особливості формування вибіркової складової для здобувачів вищої освіти:
- 2.5.1. Повний перелік вибірових дисциплін переглядається щорічно з урахуванням результатів анкетування здобувачів вищої освіти, пропозицій кафедр.
- 2.5.2. Перелік вибірових дисциплін формується навчально-методичними комісіями спеціальностей на кожний новий навчальний рік та доводиться до відома здобувачів вищої освіти до **24 лютого** навчального року, що передує початку нового навчального року.

3. Навчально-методичне забезпечення вибірових навчальних дисциплін

- 3.1. Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними освітніми програмами.
- 3.2. Для розробки та оновлення переліку вибірових дисциплін наказом ректора Університету (за поданням деканів факультетів) до **31 грудня** поточного навчального року на факультетах створюються робочі групи (за головуванням деканів).
- 3.3. Робочі групи аналізують забезпечення кафедр щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання НПП, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни); навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації); матеріально-технічне забезпечення.
- 3.4. На підставі аналізу зазначеної вище інформації робочі групи формують перелік вибірових дисциплін та подають їх для розгляду на засіданні навчально-методичної комісії спеціальності, навчально-методичної комісії факультету, вченої ради факультету, навчально-методичної ради Університету та після схвалення - на затвердження Вченою радою Університету.
- 3.5. Затверджені в установленому порядку вибірові дисципліни формують у загальноуніверситетський каталог вибірових дисциплін окремо для

кожного рівня вищої освіти (далі — Каталог), рекомендованих для вивчення в наступному році, і розміщують його для ознайомлення здобувачів вищої освіти на офіційному сайті університету у розділі Навчальна робота / Каталог навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти [Електронний ресурс] - <https://www.lvvet.edu.ua/index.php/navchalna-robota/kataloh-navchalnykh-dystryplin-vilnoho-vyboru-studentiv-2.html>

3.6. У Каталозі зазначено короткий опис змісту дисципліни, кількість кредитів, семестр вивчення та відповідальний викладач, що викладатиме дисципліну, форма підсумкового контролю.

4. Порядок формування груп для вивчення вибірових дисциплін

- 4.1. Для формування контингенту здобувачів вищої освіти попередній запис студентів на вивчення дисциплін вільного вибору деканати здійснюють у терміни:
- до **15 квітня** поточного навчального року - для здобувачів вищої освіти 2-го і старших курсів (на наступний навчальний рік);
 - за умови вивчення вибірових дисциплін на 1 курсі (році навчання) блок вибірових дисциплін формується на основі отриманих заяв від зарахованих здобувачів вищої освіти до початку нового навчального року (семестру у якому вивчається дисципліна).
- 4.2. Вибіркові навчальні дисципліни обираються здобувачем вищої освіти індивідуально із запропонованого переліку вибірових навчальних дисциплін (пакетів, блоків), які входять до навчального плану з урахуванням особистих уподобань та перспектив майбутньої професійної діяльності.
- 4.3. Декани спільно з кафедрами до **24 лютого** ознайомлюють здобувачів вищої освіти із затвердженим переліком вибірових дисциплін та інформують здобувачів вищої освіти про особливості формування груп для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік.
- 4.4. Вибір дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом подачі письмової заяви на ім'я декана факультету до **10 березня** поточного навчального року. Сукупний обсяг обов'язкових і вибірових компонентів індивідуального навчального плану повинен становити **60 кредитів ЄКТС** на навчальний рік, що відповідає обов'язковому для виконання обсягу річного навантаження, а також є умовою для переведення на наступний курс або допуску до підсумкової атестації.

Невиконання будь-якої з позицій індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти є академічною заборгованістю.

- 4.5. Заяви здобувачів вищої освіти зберігаються у деканатах факультетів в якому викладаються відповідні дисципліни протягом усього терміну навчання здобувача, після чого знищуються.
- 4.6. На підставі заяв здобувачів вищої освіти (Додаток 1) на факультетах формуються накази із створення груп для вивчення вибіркового дисциплін.
- 4.6.1. Навчальні групи для вивчення вибіркового навчальних дисциплін мають бути чисельністю не менше:
- **12 осіб** для початкового (короткого циклу) рівня вищої освіти;
 - **10 осіб** для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
 - **7 осіб** для другого (магістерського) рівня вищої освіти;
 - **3 особи** для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
- 4.6.2. Обмеження передбачені пунктом 4.6.1 не поширюються на ті випадки, коли певну дисципліну обрали всі здобувачі малокомплектної групи, які навчаються за відповідною освітньою програмою або відхилення від встановленого обмеження не призводить до перевищення максимального педагогічного навантаження науково-педагогічних працівників відповідної кафедри.
- 4.6.3. Навчальні групи для вивчення вибіркового дисциплін, пов'язаних із вивченням іноземної мови, фізичної культури і спорту за видами спорту, використанням комп'ютерних класів, спеціальних лабораторій формуються за умови наявності **не менше 5-ти осіб**.
- 4.6.4. Максимальна кількість здобувачів вищої освіти, які можуть одночасно навчатися за обраною дисципліною вільного вибору визначається кафедрою, що забезпечує викладання цих дисциплін і вказується у загальному описі вибіркового дисциплін, які увійшли до каталогу навчальних дисциплін вільного вибору студентів.
- 4.6.5. Здобувачу вищої освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір у наступних випадках:
- якщо кількість здобувачів, які обрали навчальну дисципліну чи блок (пакет) вибіркового навчальних дисциплін, перевищує максимальну чисельність, встановлену відповідним факультетом, кафедрою. У цьому випадку перевага в першу чергу надається здобувачам вищої освіти, які

навчаються на тій самій програмі, на тому ж факультеті, а в наступну чергу тим здобувачам вищої освіти, які зафіксували свій вибір раніше;

- якщо наслідком його вибору навчальної дисципліни є перевищення встановленого максимуму кількості навчальних дисциплін, які здобувач вищої освіти може опановувати одночасно та/або кількості підсумкових (семестрових) форм контролю;

- якщо наслідком його вибору передбачувано є формування академічної заборгованості через відсутність необхідної кількості кредитів.

- 4.6.6. Якщо здобувачу вищої освіти відмовлено у здійсненому ним виборі із причин зазначених у п.4.6.5, йому надається можливість здійснити повторний вибір із переліку дисциплін (блоків дисциплін), групи, за якими вже сформовані відповідно до встановлених в Університеті мінімальних вимог до чисельності студентів у групах/потоках, і де немає перевищення встановлених максимумів, а також які не призведуть до повторної відмови з вищенаведених причин.
- 4.7. Якщо здобувач вищої освіти із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається в деканат із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін.
- 4.8. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась мінімальна кількість здобувачів вищої освіти відповідно до норм часу для планування та обліку навчальної та іншої роботи науково-методичних працівників, то здобувач вищої освіти повинен обрати інший блок дисциплін, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група здобувачів вищої освіти.
- 4.9. Здобувач вищої освіти, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірконими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.
- 4.10. Здобувач вищої освіти, який не визначився з переліком вибіркових дисциплін або знехтував своїм правом вибору та не подав заповнену заяву у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які деканат вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.
- 4.11. Здобувач вищої освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого радою факультету блоку дисциплін.

- 4.12. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що здобувач вищої освіти може бути відрахований з Університету.
- 4.13. Узагальнена інформація про вибір здобувачами вищої освіти тих, чи інших вибіркових навчальних дисциплін (при наявності сформованої академічної групи) є підставою для розрахунку науково-педагогічного навантаження на наступний (поточний) рік.
- 4.14. Уточнення складу груп здобувачів вищої освіти, які почали вивчення вибіркових дисциплін здійснюється деканатами факультетів впродовж першого та другого тижня навчання.
- 4.15. Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання реєструються на вивчення вибіркових дисциплін під час ознайомчої весняної заліково-екзаменаційної сесії.
- 4.16. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркових дисциплін, інформація про вибіркові дисципліни вноситься до індивідуального плану здобувача вищої освіти.

5. Прикінцеві положення

- 5.1. Дане Положення набуває чинності з **30.06.2020 року** {Із змінами і доповненнями внесеними згідно з наказом ректора №116 від 30.09.2021р.}.
- 5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються вченою радою Університету у тому ж порядку, що й саме Положення.

ЗРАЗОК

заяви здобувача вищої освіти про внесення до індивідуального навчального плану дисциплін вільного вибору

Декану (есі) _____

Здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу надати мені можливість вивчати на _____ курсі такі дисципліни за вільним вибором:

1. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)

2. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)

3. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)

4. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)

5. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)

6. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)

Дата _____

Підпис здобувача вищої освіти _____